

Grundskolens hovedlæseplan

Islandske skoler på ungdomstrinnet arbejder efter en hovedlæseplan, der udstedes af Undervisningsministeriet. I læseplanen findes der beskrivelser af de studielinier, der tilbydes på skolerne. Der findes også beskrivelser af indholdet i de enkelte fag. Alle fag er opdelt i moduler, der giver enheder. Hver studielinie er opbygget af moduler og det minimale antal enheder, som en elev skal afslutte i enkelte fag og som helhed. Studiemodulerne er tilkendegivet ved et system, der henviser til fagets navn, hvor modulet er i rækkefølgen og hvor mange enheder det giver. Fagets navn er symboliseret ved en tre bogstavers forkortelse (f.eks. ENS for engelsk) og tre tal for rækkefølge, indhold og størrelse (f.eks. 103, 1: første modul i faget, 0: alment indhold, 3: giver 3 enheder). Her nedenfor findes oversættelser af modulbeskrivelser i udvalgte fag i hovedlæseplanen for skoler på ungdomstrinnet i Island. Fagene er opført i alfabetisk rækkefølge. Nærmere oplysninger om det islandske skolesystem fås på adressen postur@mrn.stjr.is

DANSK

DAN 102 Forståelse, udtryksmåder, kultur I

Kursusbeskrivelse

I dette kursus lægges der vægt på at eleverne øves i at forstå alt almindeligt tale- og skriftsprog af almen karakter. Der lægges vægt på udvidelse af ordforrådet og elevernes læseforståelse og på deres øvelse i modtagelse af mundlige og skriftlige udtryk. Eleverne øves i udtale og stavning og lærer at anvende de mest almindelige grammatiske regler. De får også øvelse i at bruge hjælpemidler og undervisningsprogrammer i deres studier. Dansk kultur præsenteres og der vækkes interesse omkring den.

DAN 202 Forståelse, udtryksmåder, kultur II

Forudsætninger: DAN 102

Kursusbeskrivelse

I dette kursus lægges der vægt på at eleverne er i stand til at forstå alt normalt tale- og skriftsprog af almen karakter. Der lægges vægt på ordforråd og læseforståelse så eleverne kan udtrykke sig frit både mundtligt og skriftligt. Eleverne øves i udtale og stavning og grammatik og regler for anvendelse øves systematisk. Yderligere øves eleverne i brugen af forskellige elektroniske hjælpemidler, og der gøres bestræbelser på at præsentere dem for dansk kultur.

DAN 212 Forståelse, udtryksmåder, kultur III

Forudsætninger: DAN 202

Kursusbeskrivelse

Der lægges i dette kursus vægt på elevernes evner til at forstå indholdet af skriftsprog og samtaletekster, der handler om temmelig specielle emner, som de kender til og er interesseret i. Elever får øvelse i anvendelse af almindelige ord og udtryk mundtligt og skriftligt. Målet for taleøvelser er at eleverne lærer at formulere deres tanker klart og definitivt under samtaler og beretninger. Når eleverne skriver tekster øves de i at anvende afvekslende stilformer. En præsentation og sammenligning af Danmark og Island finder sted i dette kursus, med hensyn til kultur, samfund og landenes kendetegn.

DAN 103 Forståelse, udtryksmåder, kultur I

Kursusbeskrivelse

I dette kursus lægges der vægt på at eleverne er i stand til at forstå alt almindeligt tale- og skriftsprog af almen karakter. Dansk kultur præsenteres og der vækkes interesse for den. Der fokuseres på udvidelse af ordforrådet og elevernes læseforståelse og på at de bliver i stand til at udtrykke sig behændigt mundtligt og skriftligt. Udover træning i udtale og stavning lærer eleverne

at anvende de mest almindelige grammatiske regler og får træning i brugen af hjælpemidler og undervisningsprogrammer i deres uddannelse.

DAN 203 Forståelse, udtryksmåder, kultur II

Forudsætninger: DAN 103

Kursusbeskrivelse

Der lægges i dette kursus vægt på at eleverne er i stand til at forstå indholdet af skriftsprog og samtaletekster, der handler om temmelig specielle emner, som de kender til og er interesseret i. Elever trænes i anvendelse af almindelige ord og udtryk mundtligt og skriftligt. Taleøvelser er beregnet på at eleverne lærer at formulere deres tanker klart og præcist under samtaler og når de fortæller. Eleverne trænes i at anvende afvekslende stilformer, når de skriver tekster.

ENGELSK

ENS 102 Læsning, lytning, grammatik I

Kursusbeskrivelse

Elever øves i de basale aspekter i brugen af det engelske sprog. Der lægges vægt på at eleverne læser diverse tekster og på systematiske lytteøvelser såvel som øvelser i engelsk talesprog, for eksempel i forbindelse med læse- og lyttemateriale. Der lægges vægt på at opbygge et praktisk, aktivt ordforråd. Skriftlige færdigheder øves med forskellige øvelser, der passer med de fastlagte færdigheder og elementer i sprogbrug, der er målene med dette kursus. Der undervises i grundtrækkene i brug af ordbøger.

ENS 202 Læsning, lytning, grammatik II

Forudsætninger: ENS 102

Kursusbeskrivelse

I dette kursus kræves der selvstændig holdning til arbejdet. Eleverne trænes ved at læse mange slags tekster og arbejde med ordbog, hvor det passer sig. Der lægges vægt på at øve talesprog og lytteøvelser. Der gøres bestræbelser på at opbygge og øge et praktisk ordforråd via afvekslende øvelser inden for alle færdighedsområder. Engelsk talesprog øves, delvis i tilknytning til læse- og lyttemateriale. Disciplineret sætningsstruktur, mere præcist ordforråd, og systematisk fremsætning kræves i kursets skriftlige del.

ENS 212 Læsning, lytning, grammatik III

Forudsætninger: ENS 202

Kursusbeskrivelse

I dette kursus forventes det, at elever kan arbejde temmelig selvstændigt, både i grupper og med enkelte projekter. Der læses almene såvel som specielle tekster, for eksempel tekster, der berører elevernes fagområder. Eleverne arbejder med ordbøger og forskellige hjælpemidler, såsom elektroniske databaser, Internet og opslagsværker. Systematiske lytte- og taleøvelser er grundlæggende for at kunne forøge elevernes samtaleevner og udvide deres praktiske ordforråd til brug under videreuddannelse og beskæftigelse. Praktiske opgaver løses i den skriftlige del, hvor der lægges vægt på organiseret fremsætning, inddeling i afsnit og systematisk sprogbrug.

ENS 103 Grammatik og ordforråd

Kursusbeskrivelse

Som en direkte fortsættelse af undervisningen i grundskolen genopfriskes de grundlæggende elementer i engelsk grammatik, især de, der har vist sig at være problematiske for islandske elever, i tilknytning til materiale i andre dele af kurset. Der lægges vægt på grundig læsning af tekster med tanke på at opbygge et praktisk, aktivt ordforråd. Der vælges materiale til hurtiglæsning, som passer til elevernes færdigheder, og der er systematiske lytteøvelser. Engelsk talesprog øves, for eksempel i tilknytning til læse- og lyttemateriale. Skrivefærdigheder øves via et udvalg af øvelser med tilknytning til fagområderne, der arbejdes med. Eleverne undervises i brugen af ordbøger.

ENS 203 Læsning, lytning, ordforråd

Forudsætninger: ENS 103

Kursusbeskrivelse

Der stilles større krav til selvstændigt arbejde end i ENS 103. Ubearbejdede tekster, både almene og specielle, læses, og der anvendes ordbøger, hvor det passer. Der lægges pres på eleverne for at få dem til at udtrykke sig frit og uden begrænsninger, og der er systematiske lytteøvelser.

Opbygning og udvidelse af et praktisk ordforråd bliver understreget via afvekslende øvelser inden for hvert færdighedsområde. Der øves engelsk talesprog, delvis i tilknytning til læse- og lyttemateriale, mens der i den skriftlige del kræves mere kompleks sætningsstruktur, præcist ordforråd og organiseret fremsætning end i det foregående kursus.

ENS 303 Komplicerede tekster, litteratur

Forudsætninger: ENS 203

Kursusbeskrivelse

Der lægges vægt på at elever bliver i stand til flydende at læse mere komplicerede tekster end tidligere og i stand til at opfatte den dybere mening i dem (i stand til at "læse mellem linierne").

Der læses litteraturværker og de fortolkes i en videre sammenhæng, og historiske og litterære hentydninger tages op til overvejelse. Der lægges vægt på, at eleverne bliver i stand til at udtrykke deres tanker klart mundtligt og skriftligt og argumentere for deres meninger. Eleverne øves i at arbejde med mere omfattede projekter, hvor materialet hentes i biblioteker, på Internettet og i multimedia samlinger. De engelsk-talende landes kultur præsenteres systematisk, og der lægges vægt på alsidige færdigheder i sproget.

ENS 403 Specifikt ordforråd, indhentning af information

Forudsætninger: ENS 303

Hvor antallet af elever er tilstrækkeligt, er det bedst at opdele klasserne i sproglig og samfundsfaglig linie så undervisningen bliver mere relevant og passer til elevernes behov.

Samfundsfaglig linie

Kursusbeskrivelse

Der lægges vægt på afvekslende tekster, for eksempel på artikler fra bøger og tidsskrifter inden for området eller forskningsrapporter, udover læsning af litterære værker, der beskriver sociale emner. Der er særlig fokus på teknisk ordforråd og indføring i skrivning af samfundsvidenskabelige rapporter. Der lægges vægt på, at eleverne bliver i stand til at udtrykke deres tanker klart mundtligt og skriftligt og at de bliver i stand til at argumentere for deres meninger og at tilegne sig et ordforråd i deres fag. Der lægges vægt på at eleverne arbejder selvstændigt med deres opgaver, for eksempel når de indhenter information fra biblioteker, Internettet og multimedia-stof.

Sprogprogram

Kursusbeskrivelse

Der lægges vægt på yderlige afveksling i læsestof, for eksempel litterære arbejder, magasiner og aviser. Øgede færdigheder i litterær analyse er i fokus tillige med særlig koncentration omkring organiseret fremsætning af ideer i skrift- og talesprog. Engelsktalende landes kultur præsenteres. Der lægges større vægt på selvstændige arbejdsmetoder blandt elever, for eksempel når de indhenter information fra biblioteker, Internettet og multimedia-stof.

ENS 503 Skrivning, uensartede varianter af engelsk

Forudsætninger: ENS 403

Kursusbeskrivelse

Hvad der er foretaget i tidligere kurser, skal fortsat tjene som grundlag, idet der lægges særlig vægt på skrivning og i tillæg arbejdes på engelsk som et internationalt sprog og på de mest almindelige varianter af det efter område, uddannelse og klasse. At læse tekster såvel som at bruge audio- og videomaterialer skulle så præcist som muligt afspejle kulturen og samfundet i

forskellige sprogområder, og demonstrere afvekslingen i de engelske sprog. Muligvis kan man overveje noveller, avisartikler, digte, musik, film etc. fra forskellige engelsk-talende lande. Det er vigtigt at sikre at eleverne er aktive i lektionerne.

FRANSK

FRA 103 Udtale, ordforråd, kultur

Kursusbeskrivelse

Hovedvægten lægges på at lære eleverne de grundlæggende punkter i sproget. De fire færdighedsområder behandles ligeligt i det omfang det er muligt, og eleverne får øvelse i at tale og skrive om dem selv, deres familier, venner, interesser og nærmeste omgivelser, tillige med at øve sig i kommunikation under visse betingelser i dagligdagen. Stærk koncentration på udtaleøvelser støttet af lytning, idet det er vigtigt for eleverne at opnå en god udtale helt fra begyndelsen af deres undervisning i fransk. Ordforråd opbygges systematisk, og grammatikundervisning gennemføres med tanke på kursets mål med hensyn til kommunikation.

I tillæg til direkte sprogundervisning belyses faktorer med tilknytning til fransktalende nationer og til det franske sprog og kulturen. Endvidere gennemgås i korte træk det franske sprogs oprindelse, dets udbredelse i verden, og hvordan det udnyttes som den internationale kommunikations sprog.

FRA 203 Tale, dagligdagens ordforråd, grammatik

Forudsætninger: FRA 103

Kursusbeskrivelse

Arbejdet fortsætter med at øge elevernes færdigheder i lytning, tale, læsning og skrivning. Sammen med det nye materiale, gennemgås studiestoffet fra det tidligere kursus. Emnerne, der omtales, knyttes til, blandt andet, dagligliv, beskæftigelse, rejser, ferier, og begivenheder i fortiden. Betonningen af udvidet ordforråd, grammatik og sprogforståelse er betydelig, og elever øves i mundtlig og skriftlig behandling af emner.

Tillige med ovennævnte studiemateriale, undervises eleverne i fransk folkeliv, skik og brug.

FRA 303 Samtale, læsning, skrivning

Forudsætninger: FRA 203

Kursusbeskrivelse

Der er fortsatte øvelser i lytning, tale, læsning og skrivning, med gennemgang af stof fra tidligere kurser tillige med nyt materiale. Emner, der tages op, vedrører tidsforløb, interesser, rejser, minder og fremtidsplaner.

Eleverne bruger sproget til at samle viden om forskellige sager, for eksempel gennem læsning af elevpublikationer. Letlæsningsbøger læses og eleverne trænes i at læse og skrive længere, sammenhængende tekster og at fortælle om fortid og fremtid mundtligt og skriftligt. Som tidligere oplyses eleverne om fransktalende nationer og kultur, hvor især franske sprogområder uden for Europa omtales.

FRA 403 Let litteratur og praktiske tekster, fortælling

Forudsætninger: FRA 303

Kursusbeskrivelse

Blandt emnerne er berømte personer, pressen, kunst, litteratur, forskellige opholdssteder, og geografiske introduktioner til lande. For størstedelen er gennemgangen af grundelementerne i fransk grammatik slut, hvorimod ordforråd og sprogforståelse øges betydeligt, såvel som skriftlige færdigheder og udtryksmåder. Læsematerialet er af forskellig slags, såsom korte litterære tekster, artikler i aviser og magasiner, annoncer og stof, der beskriver lande. Emnerne gennemgås noget hurtigere end tidligere, og der tilføjes betydeligt mere letlæsning og lyttemateriale, som eleverne diskuterer både mundtligt og skriftligt, udover at de laver projekter af fri karakter.

Der undervises, for eksempel via introduktioner og korte lektioner, i geografiske og kulturelle aspekter med tilknytning til undervisningsmaterialet.

FYSIK

EØL 103 Mekanik og lys

Forudsætninger: NÅT 123

Kursusbeskrivelse

Ved dækning af Newton's love om, momentums konstans, stoffets fysiske egenskaber, og optik, tilbyder dette kursus tilbyder en indledning i grundlæggende mekanik, men går også mere i dybden om energiens konstans end i NÅT 123. Denne grundlæggende viden er en forudsætning i de følgende fysikkurser.

Øvelser, der er foreskrevet i kurset, fokuserer på nøjagtighed i præsentation såvel som argumentation og brug af formler. Som et tillæg til mindre opgaver, bør forsøgene i kraft af elevernes egne erfaringer gøre dem bekendte fysikkens principper og introducere dem til moderne teknikker vedrørende registrering og bearbejdning af data; yderligere, skal de foretage notater i deres arbejdsbøger og være i stand til at skrive rapporter om forsøgene. Det forudsættes at mindst 1/6 af lektionstiden bruges på praktiske øvelser i mindre studiegrupper.

Her følger eksempler på praktiske øvelser: Newton's anden lov, friktionskræfter, luftmodstand, impuls og momentum, arbejde og energi, Archimedes' lov, brændvidde og linser, og målingen af brydningsindeks såvel som lysintensitet som funktion af afstand.

EØL 203 Thermodynamik, bevægelser og bølger

Forudsætninger: EØL 103 og STÆ 303. Det ideelle vil være at tage STÆ 403 samtidigt.

Kursusbeskrivelse

Dette kursus handler om den ideelle gaslov, stoffers thermodynamik, og kinematik i to dimensioner tillige med cirkulær bevægelse, oscillation og bølgebevægelse. Opgaver, der løses under kurset, er koncentreret om nøjagtighed i præsentation, argumentation og brugen af formler. Som i det forrige kursus bliver det anset for væsentligt, at eleven udfører forsøgene for derigennem via egen erfaring at blive bekendt med fysikkens love, anvender computere til målinger og behandling, gør notater i sin arbejdsbog, og gør brug af sin viden om hvordan man skriver rapporter om forsøgene. I målene for kurset nævnes opgaver som eleven skal fuldføre i forbindelse med kursets indhold.

GEOGRAFI

LAN 103 Almen geografi

Kursusbeskrivelse

Dette kursus handler om geografi som videnskab, dens anvendelse og dens relation til andre forskningsområder. I lektionerne lægges der vægt på kortlæsning og kartografi tillige med forskellige slags luftfotografier og fortolkningen af dem. Arealudnyttelse i Island og globalt diskuteres, såvel som ændringer i arealudnyttelse og konsekvenserne af dem. Det identificeres, hvad der er involveret i planlægning og grundlaget for en sådan planlægning. Der gives forklaring på økonomiens grundlag, udnyttelsen af naturlige ressourcer, og forbindelsen mellem disse faktorer. Demografiens hovedbegreber introduceres tillige med problemer vedrørende stigninger i befolkningstal og ændringer i bosættelsesmønstre. Endelig introduceres folkevandrings årsager og effekter. Der lægges vægt på, at elever fuldfører adskillige specielle, men alligevel forskellige opgaver, der kræver, at de indsamler information fra forskellige kilder og diverse medier.

LAN 203 Økonomisk geografi

Forudsætninger: LAN 103

Kursusbeskrivelse

Dette kursus er en indledning til hvordan folk tjener til livets ophold. Det diskuterer hovedaspekterne ved naturressourcer, produktion, handel og transport, i tillæg til eksempler og teorier om pengesystemer, arbejde, transport, og arealudnyttelse i tid og rum. Der er en diskussion om hvordan produkter og service distribueres, om geografien, der kendetegner vækstzoner og om betingelserne for udnyttelsen af naturressourcer. Ændringer i beskæftigelsespraksis og delingen af beskæftigelse overvejes ligeledes, med en oversigt hvordan forskellige parametre påvirker den økonomiske struktur. Elever forventes at arbejde med adskillige mindre opgaver, blandt andet måske om økonomien i deres lokalsamfund, og i bredt omfang at udnytte forskellige kilder og media, når de indsamler information om Island og omverdenen.

HISTORIE

SAG 103 Indtil cirka 1800

Kursusbeskrivelse

Historien følges i tidsmæssig rækkefølge i dette kursus fra oldtiden indtil omkring 1800, men det udgør dog ikke nogen kronologisk oversigt, men mere et udvalg af fremstående emner. *Målene må vælges fra mindst tre givne fagkategorier, med tanke på spredning og variation.* Fagkategorierne og målene inden for hver af dem udgør helheder (temaer), som burde give en sammenhæng og følelse af kontinuitet. Læreren og eleverne indpasser stoffets aspekter i en stadig større sammenhæng og tager notits af baggrunden, afhængigt af hvordan arbejdet skrider frem og efter om det er nødvendigt. Andre fagkategorier og mål af lige værdi kan sammensættes, hvis der er logiske begrundelser og målene er forklaret på en måde som ligner den nedenfor. Generelt skal der rettes opmærksomhed mod mål, der er listet op under "Et kritisk synspunkt".

SAG 203: 1750 til nutiden

Kursusbeskrivelse

Dette kursus strækker sig over perioden, som er blevet kaldt "moderne tid", fra Oplysningen 1750 til nutiden. Det er en æra med teknologiske ændringer, idealer og virksomhed, der har ført til forbedret beskæftigelse, fremgang og kulturelle fremskridt men også til store krige og ødelæggelse. Det er umuligt følge denne historie til punkt og prikke, men kurset vil handle om temaer vedrørende adskillige vigtige aspekter, der i nogen grad overlapper hinanden. Forskellige faktorer i folks og nationens liv undersøges, såsom levestandard, kultur, levemåder, politik og bevidsthedsstrømme. Kronologi vil tjene som et fundament, men den vil ikke kunne begrænse undersøgelser. Islands historie og verdens historie flettes sammen, dog med forskellig betoning.

SAG 303 Kulturhistorie

Forudsætninger: SAG 103 og 203

Kursusbeskrivelse

På dette kursus vælges perioder og områder til en kulturel oversigt over en lang række faktorer. Det er et projektarbejde, hvor elever analyserer emnet i lyset af mange aspekter, for eksempel, maleri, arkitektur, litteratur, filosofi, holdninger og social struktur. Det er meningen at eleverne skal danne sig en forestilling, hvad der opnås ved at stifte bekendtskab med kildetekster, undersøge samtidige billeder og lytte til musik, samtidig med at de tilegner sig akademisk og litterær behandling af emnet. Hensigten med fortolkning og præsentation fra elevernes side er at de skal formidle viden og forståelse, såvel som en følelse for ånden i den tid. Under denne proces skal de analysere stof, organisere arbejde, forbinde sider af stoffet og vælge perspektiver. Det er meningen at gøre hyppige pauser og tale på en organiseret måde om metodologi, kilders natur, forholdet mellem faktorer, materialet, og mulighederne for en omfattende oversigt.

SAG 313 Det tyvende århundrede

Forudsætninger: SAG 103 og 203

De to verdenskrige bruges ofte til at dele det tyvende århundrede op i perioder. Denne fremgangsmåde følges her, selvom Anden Verdenskrig for størstedelens vedkommende er taget op til diskussion i et tidligere kursus (SAG 203) og i 9. klasse i grundskolen. Efterkrigstiden indtil omkring 1990 er forbundet med den kolde krig og undersøges i lyset af, at den nu anses for at være slut og under hensyn til særskilt glimrende forskning af perioden. Det formodes at hver emnegruppe vil blive omtalt under dette kursus, men der skal vælges mellem målene i hver emnegruppe.

Disse mål passer godt til projektarbejde og selvstændigt studium. Ikke alene er nogle perioder og begivenheder så nær os i tid, at det er muligt at tale med dem, der levede dengang, men disse emner omtales ydermere ofte aviser, TV og på Internettet, og de er hyppigt emnet i litteratur og film ligeså. Eftersom friske oplysninger dukker hurtigt op og holdninger ændres pludselig, vil det ikke mindst være lærerens pligt at undervise eleverne i forståelse, kritisk observering og sammenligning.

LIVSFÆRDIGHEDER

LKN 103 Livsfærdigheder

Kursusbeskrivelse

Målet for kurset er todelt. På den ene side, hjælpes eleverne til at opnå større bevidsthed om studieretninger i skolen, og gøre sig klart hvor de fører hen, og i højere grad at notere sig kravene i mulige fremtidige skoler og livskarriere. I tillæg, får eleverne på kurset en introduktion til arbejdet i skolen og studerendes sociale liv, og hver af dem lærer sin tilsynslærer at kende og denne lærers rolle. På den anden side lægges der vægt på, at eleverne kommer på bølgelængde og at de styrker deres færdigheder i at udtrykke sig og deres selvtillid, så de kan præsentere deres egne meninger og teorier om forskellige emner, og diskutere grundlaget for dem. Eleverne kan således vælge forskellige projekter i tilknytning til kursets tema og introducere over for deres kammerater med forskellige metoder for viderebringelse af information, hvilket betyder at eleverne ikke forventes at arbejde med de samme emner.

LKN 101 Studier i skoler på ungdomstrinnet

Kursusbeskrivelse

Det er ønskeligt at elever tager dette kursus når de begynder i en skole på ungdomstrinnet. Målet med kurset er at hjælpe eleverne til klarere at notere sig studielinierne i skolen, til at forstå hvor de fører hen, til at lære at udarbejde et organisationsdiagram over de studieveje, der virker interessante, og til bedre at realisere kravene af mulige senere skoler og livskarriere. I tillæg får hver elev på kurset en introduktion til arbejdet i skolen og studerendes sociale liv, og lærer sin tilsynslærer at kende og denne lærers rolle. Der fokuseres på udviklingen af et sammenhold mellem eleverne og at de styrker deres færdigheder i at udtrykke sig og deres selvtillid, når de præsenterer deres egne meninger og teorier om forskellige emner, og diskuterer grundlaget for dem med hinanden.

LKN 111 Individuer, samfund, kultur

Kursusbeskrivelse

Opgaverne på dette kursus skulle give eleverne muligheder for at diskutere individeres, samfundets og kulturens gensidige påvirkninger. De emner, der tages op, kan være meget forskellige, vedrøre religion, kunst, politik, kvinders og mænds stilling, forbrugerspørgsmål, historie, tidsfordriv, filosofi, videnskab og erhvervskultur.

LKN 121 Individuer, miljø, natur

Kursusbeskrivelse

Kursusarbejdet omfatter en diskussion om samspelet mellem individer med det menneskeskabte og naturen. De emner, der tages op, kan være meget forskellige og vedrøre miljøbeskyttelse, naturobservationer, bevarelse af det vilde dyreliv og økosystemer, brug af naturressourcer, forurening, og de menneskeskabte omgivelser *vis-à-vis* de naturlige.

MATEMATIK

STÆ 103 Ligninger, geometri og forholdstal

Kursusbeskrivelse

Der lægges en grund til sådanne fremgangsmåder i matematik som præcision i præsentation, argumentation og løsning af opgaver og problemer. Hovedemnerne er inden for geometri, men der er også en genopfriskning af ligninger og numeriske operationer. Nogle få begreber fra euklidisk geometri og dens rolle i den vestlige civilisation omtales, tillige med koordinatsystemet og ligninger for lige linier. Der lægges vægt på en mangesidig indfaldsvinkel til forklaring af forholdsprincippet.

Udover kortere opgaver skal eleverne forberede mindst et samarbejdsprojekt eller en kort stil, f.eks. om geometri i historisk eller kulturel sammenhæng.

STÆ 203 Algebra og funktioner

Forudsætninger: STÆ 103

Kursusbeskrivelse

På dette kursus forberedes grundlaget for forståelse af det reelle talsystem og begrebet funktioner, såvel som for tilstrækkelige færdigheder i algebra. Adskillige former for ligninger og uligheder behandles, og algebra og decimalbrøker diskuteres i et historisk perspektiv.

I tillæg til kortere øvelser skal eleverne fuldføre mindst et samarbejdsprojekt eller en stil om stof, der vedrører kursets indhold, for eksempel et historisk emne.

STÆ 303 Trigonometriske funktioner, vektorer og kombinatorisk opregning

Forudsætninger: STÆ 203

Kursusbeskrivelse

Dette kursus dækker vektorer og trigonometriske funktioner, forbindelsen mellem algebra og geometri i et koordinatsystem, og en introduktion til kombinatorisk opregning. Yderligere omtales den historiske udvikling af trigonometri og den praktiske side af trigonometriske funktioner, for eksempel vedrørende geodætiske opmålinger.

Der lægges vægt på at eleverne gør sig bekendt med plangeometri i et koordinatsystem og lærer at bevise og anvende de væsentligste relevante læresætninger. Bestemte beviser udvælges til diskussion. Udover kortere øvelser skal eleverne fuldføre mindst et samarbejdsprojekt eller en stil om et emne i tilknytning til kursets indhold

STÆ 403 Funktioner, grænseværdier og differentiering

Forudsætninger: STÆ 303

Kursusbeskrivelse

Idet der arbejdes med eksponentielle og logaritmiske funktioner, grænseværdier og differentiering af almindelige funktioner, så diskuteres på dette kursus differentiering og grænseværdier fra et historisk synspunkt, såvel som praktiske problemer, hvor differentialregning giver løsningen.

Der lægges vægt på at eleverne opnår en klar indsigt i differentialregning og vil være i stand til at argumentere for de væsentligste relevante regler. Tillige med kortere øvelser burde de arbejde på mindst et samarbejdsprojekt eller en stil om et emne der vedrører kursets indhold.

STÆ 503 Integration, sekvenser og serier

Forudsætninger: STÆ 403

Kursusbeskrivelse

Dette kursus er om integration, differentieringsligninger, sekvenser og serier. Der undervises i adskillige muligheder for at løse problemer, idet anvendelsen af dem på forskellige videnskabelige områder understreges. Hjemmeopgaver forventes afleveret regelmæssigt, og der burde lægges vægt på klar og koncis præsentation.

STÆ 603 Oversigtskursus

Forudsætninger: STÆ 503

Kursusbeskrivelse

Forskellige aspekter i stof fra tidligere kurser genopfriskes for at kunne løse problemer på dette kursus, men suppleres med frisk input, for eksempel komplekse tal, flere typer af differentieringsligninger og yderligere praktisk anvendelse af integralregning. Hjemmeopgaver forventes afleveret regelmæssigt og at kræve en pålidelig viden om emnet fra tidligere kurser. Disse opgaver bør forene nye og ældre lektioner. Der bør være fokus på klar præsentation af løsningerne.

NATURFAG

JAR 103 Almen geologi – geomorfologi

Forudsætninger: NÁT 113 og 123

Kursusbeskrivelse

Dette kursus lægger vægt på hovedfaktorerne i islandsk geologi, d.v.s. øens oprindelse i relation til pladetektonik, og dens morfologi, der skyldes interne og eksterne kræfter. I tillæg til diskussionen om grundlæggende emner i mineralogi og petrologi, luftes teorier om magmaens oprindelse og dannelsen af forskellige typer magma under Island.

Kurset skal kombinere en teoretisk og en praktisk uddannelse ved på hensigtsmæssig måde at forbinde studierne akademiske aspekt til forskellige feltture og anvendelse af up-to-date information og kommunikationsteknologi.

JAR 203 Jordens historie og pladetektonik

Forudsætninger: JAR 103

Kursusbeskrivelse

Dette kursus handler om pladetektonik i bestemte dele af verden, specifikke perioder i geohistorien, dannelsen af Island i betragtning af for eksempel teorien om kontinentaldrift, og ændringerne, der er sket i landets vulkanisme, atmosfære og klima. Teorier om Jordens præsenteres såvel som dateringsmetoder. Det anses for at være væsentligt at eleven stifter bekendtskab med moderne metoder i forskning af Jordens historie.

Livets evolution generelt og inden for enkelte grupper diskuteres, og ligeså menneskets udvikling. Omtale af særlige eksempler, teorier om udryddelsen af taxa introduceres, om muligt i forbindelse med medfarten som følge af klimatiske ændringer, istider og deres årsager. Diskussionen af udviklingen af spædningszoner, magmas oprindelse og hot spots fortsættes fra JAR 103.

Kurset lægger vægt på elevopgaver i forbindelse med naturobservationer og feltture. Eleverne øver sig i at tolke geologiske tværsnit, læse geologiske kort, og anvende de sidste ny computerprogrammer til at simulere forholdene i jordskorpen, f.eks. under jordskælv, vulkanudbrud og pladebevægelse.

NÁT 103 Biologi

Kursusbeskrivelse

Dette grundkursus introducerer biologiens særlige natur som et videnskabsfag, dens forhold til andre fag og udvikling i og hensigten med biologisk forskning i islandsk sammenhæng.

Kurset omtaler forskellige grundlæggende aspekter ved den levende natur, organismers almindelige kendetegn, og processer, der forbinder livsformerne i de enkelte økosystemer. Cellens struktur og funktioner diskuteres og dens komponenter undersøges med hensyn til

sammensætning og funktion. Der går også ind på grundlæggende emner i genetik. Med vægt på transport af stof og energi beskrives økosystemers natur og aktivitet, tillige med betydningen af mangfoldighed inden for disse økosystemer og menneskets påvirkning. Kurset dækker også de væsentligste klasser af livsformer, med fokus på mikroorganismer og ideer om livets opståen på jorden.

Kurset lægger vægt på, at elever skal vælge nogle specialer, forskellige projekter, der kræver indsamling af information, feltstudier og naturstudier, udover bearbejdning og præsentation af resultater på forskellige måder. Projekterne skal have til fælles, at de handler om vekselvirkning i naturen, teknologi og samfund; den interaktive forbindelse mellem natur og kultur; og de faktorer eller kræfter, der mest afgør vores behandling af naturens og jordens ressourcer.

NÁT 113 Geologi

Kursusbeskrivelse

Dette kursus introducerer geologi som et videnskabeligt fag og berører udviklingen af ideer inden for faget, dets forhold til andre videnskabelige fag, og dets relevans til islandske forhold.

Der omtales valgte aspekter af geologi, som relaterer til anvendelse af teknologi ved udnyttelsen af naturressourcer og til produktion af energi. For det første, omtales nogle generelle træk i jordens alder og oprindelse, såvel som den interne struktur og lagdeling. Dette efterfølges af geologisk historie og en generel behandling af ændringerne ved Jorden, f.eks. kontinentaldrift og livets og klimaets evolution. Dannelsen af de væsentligste klipptyper introduceres, tillige med de geologiske betingelser for dannelsen af fossile brændstoffer. Kurset undersøger geologisk forskning, især den med tilknytning til byggeri og kraftværker. Yderligere overvejelser gøres over de forskellige energikilder i Island, sammenlignet med dem i andre dele af verden, og forskningen, der relaterer til udnyttelse af islandske ressourcer og jordmaterialer, samtidig med at kvaliteten af dem bemærkes. Den miljømæssige påvirkning fra byggeri og energiudnyttelse behandles også, f.eks. ødelæggelse af enestående træk i naturen, jordbundsforstyrrelse, og forureningsfare.

Kurset er koncentreret om eleverne og deres valg af adskillige specifikke og uensartede projekter, som kræver indsamling af data, feltoversigter og naturobservationer såvel som præsentation af resultaterne på forskellig vis. Det skal i alle projekter være et aspekt at omtale forholdet mellem natur, teknologi og samfund; den interaktive forbindelse mellem natur og kultur; og de faktorer eller kræfter, der har størst indvirkning på hvordan vi behandler naturen og verdens ressourcer.

NÁT 123 Fysik og kemi

Kursusbeskrivelse

Kurset handler om emnet natur og moderne teknologi, hvor nogle grundprincipper og teorier af fysik og kemi er flettet sammen. Energiprincippet er kernen i kurset og dets forskellige aspekter relateres til teknologi in islandsk sammenhæng. Det er meningen at dække alle emnerne, der står opregnet i kursets mål, selvom de belyses i forskellig grad afhængig af skolens fokus og elevernes interesse. Således kan eleven øge sin forståelse betydeligt i valgte kursussemner, integrere sit projekt med andre NÁT kurser og andre fag, og endda samarbejde med parter uden for skolesystemet. Kurser skal have til fælles, at de handler om indbyrdes relationer i naturen, teknologi og samfund; de indbyrdes forbindelser mellem natur og kultur; og de faktorer eller kræfter, der er mest afgørende for vores optræden med hensyn til naturen og Jordens ressourcer.

LÍF 103 Fysiology

Forudsætninger: NÁT 103 og EFN 103

Kursusbeskrivelse

Kurset handler om dyrs og planter biologiske funktioner. Blandt emnerne er fødeindsamling, fordøjelse, åndedræt, stoftransport, afføring, immunreaktioner, signaloverførsel, bevægelse, reproduktion, fosterudvikling, fordøjelseskontrol og homeostase. Hvert organsystem tages til separat overvejelse, og systemer, der ligner hinanden, sammenlignes. Der tales ikke kun om sunde funktioner, men også de mest almindelige afvigelser.

Elever skal præsenteres for emnet på en så afvekslende måde som muligt, d.v.s. ved hjælp af information og kommunikationsteknologi såvel som praktiske lektioner.

LÍF 113 Økologi

Forudsætninger: NÁT 103 og LÍF 103

Kursusbeskrivelse

Kurset skal give eleven et forståelig oversigt over økologi som akademisk fag, metodologien og emnet som helhed. Islands unikke situation understreges, inklusive dets hovedtyper af økosystemer - både marine og landbaserede - og økologisk forskning i dette land. Kurset forudsætter at elever udfører forskelligt projektarbejder, der kræver feltture, besøg, indsamling af information, og præsentation af forskellige små og større projekter.

Kurset handler om strukturen, energistrøm og stoffers kredsløb i økosystemer og undersøger teorier, der vedrører stabiliteten eller den ustabile ligevægt i økosystemer. Der er også en diskussion af biologisk mangfoldighed og ændringer i arternes sammensætning i biosamfund, enten af naturlige årsager eller på grund af mennesker.

Bestandsbegrebet luftes, og de vigtigste redskaber til måling og studier af bestande undersøges. Ligeledes diskuteres den selvforsynende udnyttelse af biologiske ressourcer og de væsentligste bestande, der udnyttes i Island. Yderligere emner, der omtales, er organismers tilpasning og evner tillige med økologisk faktorerers indvirkning på evolution og adfærd.

LÍF 203 Genetik

Forudsætninger: LÍF 103

Kursusbeskrivelse

Kurset diskuterer genetikens historie og dens betydning inden for naturvidenskab. Centrale emner vedrørende genetik omtales: celledeling, kromosomer og gener, dannelsen af kønsceller og befrugtning. Der tales også om genetisk makeup af organismer og de faktorer, der bestemmer kønnet. Kromosomer omtales igen mere detaljeret end i NÁT 103; den måde hvorpå de styrer proteinsyntesen i organismer tages op og processen omkring proteindannelse følges.

Modifikationer af genmateriale, mutationer og kromosomændringer beskrives tillige med ejendommeligheder i mikroorganismers arvelighed, mens der også er en diskussion af de førende metoder, der benyttes i genforskning og gensplejsning.

Genetisk frekvens og ligevægt i uensartede populationer af organismer studeres. Kurset forudsætter at elever udfører forskellige projektarbejder.

LÍF 303 Projektbiologi

Forudsætninger: LÍF 203

Kursusbeskrivelse

I dette kursus kombinerer elever deres viden og færdigheder fra tidligere biologikurser og andre skolefag med arbejde omkring mangesidige problemer og opgaver. Hovedformålet med kurset er således at nedbryde vægge mellem tidligere kurser og fagområder, revidere deres indhold og placere det i en videre sammenhæng end det tidligere var muligt. En adgangskarakter på minimum 6 anbefales.

Hver elev vælger at forberede, for mindst en enhed, enten stof til et websted eller et baggrundsdokument der gør det nødvendigt i hvert fald i noget omfang at oversætte fra ikke-islandske videnskabelige skriftlige arbejder på et mere specialiseret område inden for biologi. Eleverne arbejder selvstændigt og i grupper, og lærer at præsentere deres ideer og resultater på klar vis.

Skoler kan tilbyde diverse projekter, som dels afspejler deres særstilling dels elevernes interesserområder. Elever anvender forskelligt udstyr og drager fordel af IKT i deres projekter. Samarbejde med institutioner og forskellige parter inden for det relevante videnskabsområde forventes også.

Det ville være optimalt for hver skole at planlægge et langsigtet projekt eller projekter, hvor elever i de efterfølgende år hver kunne udføre deres del af arbejdet.

EFN 103 Atomet og det molære koncept

Forudsætninger: NÁT 123

Kursusbeskrivelse

Dette kursus handler om atomet som en fortsættelse af kurset NÁT 123. Der lægges vægt på anvendelse af det periodiske system til bestemmelse af antallet af partikler i et atom og dets elektroniske sammensætning, og til at forudsige typen af kemisk forbindelse mellem par af atomer. Grunden lægges til forståelse af mole begrebet og brugen af det i kemiske ligninger. Som tidligere, lægges hovedvægten på at relatere kursusmaterialet til elevens egen erfaring. Eleverne skal præsenteres for emnet på en så varieret måde som muligt, for eksempel via selvstændige projekter, gruppearbejde, ved hjælp af informationsteknologi og praktiske øvelser. Eksempler på praktiske lektioner omfatter metaller og ikke-metaller, kemiske forbindelser, molær koncentration, oxidering og reduktion, og pH værdier i stoffer fra det daglige liv.

EFN 203 Den ideelle gaslov og kemiske reaktioner

Forudsætninger: EFN 103

Kursusbeskrivelse

Kurset handler om forholdet mellem varme, pres og volumen til gasser. Ligeledes omtales kemiske reaktioner, hvor der gås mere i dybden med kvantitative beregninger end det var tilfældet i EFN 103. Kurset handler også om så forskellige aspekter i kemiske reaktioner som varmeændring og reaktionshastighed. Der lægges grund for elevernes forståelse af kemisk ligevægt, efterfulgt af en diskussion om saltes opløselighed. Senere, i EFN 303, diskuteres syre-base reaktioner og galvaniske celler. Som i tidligere kurser sal elever introduceres til emnet på en så mangesidig som muligt, men der lægges nu mere vægt på praktiske øvelser og skrivning af rapporter end tidligere.

Her følger eksempler på praktiske øvelser: gassers masse og volumen, varme fra reaktion, temperaturs og den molære koncentrations effekt på reaktionens hastighed, eksterne faktorer indflydelse på ligevægten i kemiske reaktioner, og udfældning.

PSYKOLOGI

SÁL 103 Almen psykologi

Kursusbeskrivelse

Psykologiens indhold, metoder og udviklingstendenser diskuteres i historisk sammenhæng. Videnskabelige fremgangsmåder præsenteres, akademiske såvel som praktiske. Så behandles pædagogisk psykologi både teoretisk og praktisk, d.v.s. at huske, de tre hukommelsessystemer, memoteknik, og forskellige typer indlæring: Især betinget indlæring men også kognitiv indlæring. Der er en introduktion til særlige indlæringsvanskeligheder, hvor opmærksomheden især rettes mod anvendelsen af pædagogisk psykologi vedrørende forskellige forhold udover indlæring, såsom forholdet mellem mennesker, kropssprog, dannelse og fobier. Eleverne præsenteres for psykologisk indfaldsvinkler vedrørende bearbejdning af daglige problemer. Eksempler på emner kunne være konflikt, beslutsomhed/ubeslutsomhed, kommunikative færdigheder, kontrol over vrede, eller hvad der ellers vælges af elever og deres lærer i fællesskab. Det er ønskeligt at en tredjedel af kurset bruges på praktiske øvelser og opgaver. Elever kunne for eksempel gennemføre undersøgelse flere gange og aflevere rapport for hver gang.

SÁL 203 Udviklingspsykologi

Forudsætninger SÁL 103

Kursusbeskrivelse

Udviklingspsykologi og dens begreber introduceres, tillige med så centrale emner som arvelighedens og miljøets i menneskelige karakteregenskaber. De grundlæggende teorier præsenteres, og der er en diskussion af hele forløbet i udvikling fra undfangelse til ungdom, især fysisk og motorisk udvikling, kognitiv udvikling og personligheds- og sproglig udvikling. Der fokuseres på normal udvikling, og afvigelse og deres årsager for en smule opmærksomhed.

Udviklingsprocessen fra pubertet til de ældre år beskrives, og kønssager som teenagegraviditet, aborter, fratrædelse etc. tages op. Familiens dannende indflydelse diskuteres, og eleverne opfordres til at observere dem selv og deres egen familie "udefra", i bestræbelse på at analysere de faktorer, der former dem og forholdene inden for deres familie. Der rettes opmærksomhed mod dannelsen af seksuel adfærd via kontakt til kammerater. Udover at undersøge forskellige problemer omkring børn og unge (f.eks. mentale, emotionelle, fysiske, indlærings- og adfærdsmæssige problemer) diskuteres stress reaktioner i relation til hospitalsindlæggelse, dødsfald, skilsmisser, og så videre. Emner kan være forskellige, afhængigt af elevernes og lærerens interesser.

Eleverne løser enkelte opgaver, såsom et forsøg eller et interview, og afleverer en detaljeret rapport om resultaterne. Yderligere forberede og fremfører grupper af to eller tre elever et foredrag om et emne, som de selv har valgt eller læreren har udpeget, for eksempel om forskellige problemer med børn og unge.

PÆDAGOGIK

UPP 103 Introduktion til pædagogik

Kursusbeskrivelse

Dette første kursus i pædagogik lægger vægt på introduktion af uddannelse og undervisning som et studieområde. Rødderne til dette fagområde diskuteres, tillige med dets historie og anvendelse. Begrebet uddannelse tages op til diskussion, såvel som uddannelsens værdi for enkeltpersoner og samfund. Forskellige holdninger til menneskelig natur undersøges i lyset af forskellige holdninger til uddannelse og skolegang. Der er en første indledning til udviklingen af uddannelse og skolegang i Europa i de seneste århundreder. Elever stifter bekendtskab med ideologier og pædagogiske indfaldsvinkler ifølge adskillige kendte pædagogiske videnskabsmænd, der har haft indflydelse på arbejdet i Europa med uddannelse og undervisning, deriblandt Rousseau, Pestalozzi, Fröbel, Montessori og Dewey.

UPP 203 Uddannelsesansiggender i Island

Forudsætninger: UPP 103

Kursusbeskrivelse

Elever stifter bekendtskab med målene for uddannelse i Island og de organiserede kanaler, der følges for at opnå disse mål, samtidig med at de undersøger målene i børnehaver, grundskole og skoler på ungdomstrinnet som de kommer til udtryk i officielle dokumenter. Ideologien, opstilling af mål og organisering af udvalgte uddannelses- og/eller skoleinstitutioner udforskes. Ydermere kan eleverne opleve forældres ideologiske og pædagogiske fremgangsmåder, for eksempel via interviews. Der er fokus på elevernes selvstændighed og samarbejde, når de planlægger og indhenter information, og eleverne forventes at fremlægge deres resultater for hinanden.

UPP 303 Uddannelsesvilkår, et projektkursus

Forudsætninger: UPP 203

Kursusbeskrivelse

I dette kursus arbejder elever med et eller to forskningsprojekter eller -temaer, hvor lærere og elever har ret ubegrænset valg med hensyn til emner, men de skal dog dreje som om uddannelsesvilkår for børn og unge mennesker. Eksempler på emner kunne være handicappede børn, teenagere, eller børnestof i medierne, men eleverne kan også fordybe deres forståelse af emner, der er behandlet i tidligere kurser, såsom uddannelsespolitik i islandsk børnehavearbejde eller volds indvirkning på børn.

TYSK

ÞÝS 103 Udtale og ordforråd

Kursusbeskrivelse

Til at begynde med præsenteres nogle væsentlige punkter om tysk-talende lande (såsom sted, størrelse og befolkning), tillige med landenes primære forbindelse til Island (f.eks. handel, turisme og videreuddannelse) og forholdet mellem islandsk og tysk. Der følges op med arbejde med enkle tekster med forbindelse til elevernes erfaringsverden. Primært fokus på udtale, opbygning og brug af ordforråd om nærmeste omgivelser, at udtrykke sig mundtligt og skriftligt, lytning, og de grundlæggende punkter i grammatik, der er nødvendig for at kunne formulere enkle hovedsætninger og spørgsmål.

ÞÝS 203 Ordforråd og grammatik

Forudsætninger: ÞÝS 103

Kursusbeskrivelse

Ordforråd og grammatik, der optrådte i det foreløgende kursus gennemgås og placeres i ny sammenhæng (d.v.s., både aktivt og passivt ordforråd udvides såvel som grammatik). Der er speciel koncentration omkring samtaleøvelser, hvor der arbejdes parvis og/eller i grupper, og elever tilskyndes nu til at samtale indbyrdes, både mundtligt og skriftligt. Til dels arbejdes der med tekster, der kaster lys over unge menneskers dagligliv og hovedtrækkene i skik og brug hos tysk-talende nationer. Eleverne får indsigt i mnemoteknik og lærer at forbinde beslægtede ord grammatisk og semantisk.

ÞÝS 303 Ordforråd og samtaleøvelser

Forudsætninger: ÞÝS 203

Kursusbeskrivelse

Let genopfriskning af ordforråd, der præsenteredes i de forrige kurser.

Der lægges fortsat vægt på samtaleøvelser parvist og/eller i grupper; nu skal eleverne udtrykke deres meninger om emner. Der lægges vægt på at elever opnår indsigt i unge menneskers situation i tysk-talende lande, med hensyn til uddannelse og forskellige typer beskæftigelse. Diskussionen om *Landeskunde* (geografi) angår delingen og genforeningen af Tyskland, idet disse emner er en forudsætning for en forståelse af de nuværende sociale omstændigheder.

ÞÝS 403 Dagliglivets ordforråd

Forudsætninger: ÞÝS 303

Kursusbeskrivelse

Ordforråd og regler om sprogbrug, der blev behandlet i tidligere kurser genopfriskes i noget omfang og øves om nødvendigt. Færdigheder i at udtrykke sig mundtligt og skriftligt får nu lige stor betoning, idet der anvendes alment ordforråd om dagligt liv i bred forstand. Yderligere koncentrerer man sig nu om diskussion af valgte emner, der for tiden optræder i udenlandske og/eller islandske nyheder. Omtale af staterne i den tyske federation og der vælges stof specielt i tilknytning til dem.

ÞÝS 503 Emner fra samtiden

Forudsætninger: ÞÝS 403

Kursusbeskrivelse

Der lægges vægt på et bredt udvalg i valget af tekster og mundtlig og skriftlig brug af sproget gennem øvelser. I nogen udstrækning angår arbejdet temaer, d.v.s. der anvendes forskellige typer tekster og andet undervisningsstof, hvor et bestemt emne, for eksempel miljøet eller problemer og løsningen af dem, behandles på forskellig vis. En del af teksterne vælges af eleverne, så stoffet står dem nærmere og er i takt med deres interesseområder. I tillæg diskuteres aktuelle sager i tysk-talende lande i noget omfang.

ÖKONOMI

ÞJÓ 103 Almen makroökonomi

Kursusbeskrivelse

Introduktion af grundbegreber og hovedemner i økonomi, som drejer sig om de primære komponenter i økonomien og deres samspil i et markedssamfund. Den økonomiske cyklus forklares og de væsentligste størrelser i nationaløkonomi og deres inbyrdes forbindelse diskuteres. De væsentligste faktorer i økonomisk udvikling gennemgås, tillige med at økonomiske problemer analyseres med eksempler fra den islandske økonomi.

Der vises talrige muligheder for præsentation af økonomisk stof. Eleverne øves i læsning af linediagrammer og opnå indsigt i brugen af forholdstalsberegning, indeks, vejede gennemsnit og yderligere almindelige metoder ved bearbejdning af økonomisk data.

ÞJÓ 203 Økonomistyring

Forudsætninger: ÞJÓ 103

Kursusbeskrivelse

Målet med kurset er for eleverne bedre at forstå driften af nationaløkonomien og de dynamiske kræfter i økonomisk udvikling. Interne forhold i det økonomiske system forklares, som belyst ved den økonomisk cyklus og simple modeller. Formålet med økonomisk management og de væsentligste værktøjer i den forbindelse diskuteres, og samtidig introduceres hovedideerne og udviklingslinierne, der er tilknyttet studiet af nationaløkonomi. I tillæg til diskussionen af markedssystemet og nogle af dets grundlæggende kendetegn, undersøges virksomheders adfærd i forskellige typer konkurrence, med opmærksomheden rettet mod effekterne af fuldkommen og mangelfuld konkurrence på forbrugernes velfærd. Teorier om eksterne virkninger og markedssvigt berøres, med fokus på miljømæssige problemer, der er skabt af fremstilling og forbrug i industrialiserede samfund.

ÞJÓ 303 International økonomi

Forudsætninger: ÞJÓ 203

Kursusbeskrivelse

Koncepter og teorier i international handel sammenfattes i dette kursus, hvor internationalt samarbejde og "globaliseringen af økonomiske affærer diskuteres. Internationale institutioner og organisationer, der er aktive inden for økonomisk virksomhed introduceres og undersøges, især i lyset af den indflydelse de har på den islandske beskæftigelsessektor. Der går ind på de multinational virksomheders karakteregenskaber såvel som international valutahandel. Vanskelighederne i den tredje verdens lande berøres, inklusive deres tilknytning til velstående industrialiserede nationer.